REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURĬ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 64. Brașov, Joi 20 Martie (2 Aprilie). 1903.

Situațiunea în Ungaria.

Astădĭ e ḑiua marelui tămbălău, ce-l arangéză studențimea maghiară în Budapesta pentru a demonstra în contra proiectelor militare.

Eată cum, în preséră, Nicolae Bartha dela „Magyarország“ salută acest pas al tinerimei:

„Vĕḑut'ațĭ“, esclamă el, „tinerimea cum a mișunat Sâmbătă pe stradele largĭ ale capitalei? Vĕḑut'o-ațĭ cum și cu capetele sângeróse a cântat mai departe cântecul patriotismului? Vĕḑut'o-ațĭ stând cu stégurĭ de doliu tăcută și resignată dinaintea Camerei? Mâne vețĭ vedé-o éră la porțile parlamentului. Scițĭ ce 'nsemnéză acéstă? Este viitorul anticipat. Nu e alta decât gonirea spiritului austriac, ce s'a fost vêrît în armata maghiară și însémnă, că acéstă epocă, căreia îi va da putere politică și națională acéstă tinerime, va fi mai fericită decât epoca nóstră, căcĭ nu va fi umilită de factorĭ ai puterei austriace. Acéstă epocă mai bună nu este departe....“

Étă cum fantaséză agitatorii opoziției, étă ce importanță vor sĕ dea ei manifestațiunei celei mai nouĕ a studenților maghiarĭ. Ei s'au depărtat de tot dela ținta, ce și-au fost pus'o când au început obstrucțiunea. Voieau sĕ provóce o criză ministerială și sĕ dobêndéscă cu ajutorul acestei crise câteva concesiunĭ naționale în ce privesce armata. Astădĭ, după ce au pus în fierbere și în mișcare aprópe tóte orașele și ținuturile locuite de Maghiarĭ, după ce Budapesta a devenit teatrul spectacolelor, ce le ofer deputațiunile în massă. carĭ sosesc ḑilnic acolo cu petițiunĭ către dietă; astădĭ, după ce au făcut sĕ se ridice în capitală stradele în contra guvernului și a conducerei armatei, nu se mai pot mulțumi cu atât, astădĭ firesce li-s'a îndoit apetitul și vedețĭ, că vorbesce deja de o fórte apropiată uiduire a tuturor factorilor de putere austriacĭ din „armata maghiară“.

In urma uneltirilor opoziției au ajuns în adevĕr lucrurile la un punct, încât spun numai adevĕrul curat acele foi guvernamentale, carĭ afirmă, că situațiunea Ungariei devine din ḑi în ḑi mai gravă și că guvern și opozițiune sunt deopotrivă pĕtrunșĭ de îngrijire din causa stărilor abnormale în fața cărora se află adĭ.

Demonstrațiunile, carĭ contribue la tot mai mare ațîțare a spiritelor, tórnă numai oleu pe foc. Deja declară atât cei de la guvern, cât și cei din oposiție că nu vor ceda una cu capul. Cum va fi déră cu putință a eși din impasul acesta?

La ordinea ḑilei s'a pus acum în cameră cestiunea votării unei nouĕ indemnitățĭ budgetare pe timp de patru lunĭ. Guvernul are neapĕrată nevoie de acéstă indemnitate, ca sĕ nu iésă din lege. Se svonesce însĕ, că partea cea mai numĕrósă a stângei estreme, fracțiunea „crâncenului“ koșuthist Barabas, e hotărîtă a nu face nicĭ cea mai mică concesiune în cestiunea indemnității și a aplica obstrucțiunea și în contra votării provisoriului budgetar.

Pentru casul acesta s'asigură că Coloman Szell e decis de a lua o mĕsură estremă, întroducênd o stare de ex lex, cum intenționase sĕ o facă Banffy, dér n'a reușit.

Nu scim întru cât tămbălăul studențesc din Pesta va puté contribui la „lămurirea“ încurcatei și periculósei situațiunĭ. Vorbim de actualitate, căcĭ „epoca tinerimei“ amintită de Bartha e, după a sa proprie mărturisire, ceva prea îndepărtată, decât ca sĕ se pótă ține încă sémă de ea. Dér vedem, că pornirile tóte au apucat pe o cale prăpăstiósă.

Ne aducem aminte de ceea-ce scriea ḑilele trecute una din foile vieneze, care ține tare cu așa ḑișii „factorĭ de putere austriacĭ“, ḑicênd: „Desvoltarea lucrurilor în Ungaria au depășit deja mult linia trasă de conflictul în cestiunea înmulțirei contingentului armatei. Sórtea lui Szell nu mai póte însufla nimĕnui interes, căcĭ nu e vorba mai mult de o criză de cabinet! ci cum e pusă adĭ decisiunea, se trateză de altceva, de nimic mai mult orĭ mai puțin, decât de conservarea séu de delăturarea baselor constituționale de adĭ ale Ungariei și totodată și de organisațiunea dualistică!“

Contele Apponyi și studenții. Pe ḑiua de astădĭ, Mercurĭ, s'a hotărît a se face în Budapesta demonstrațiunea cea mare înaintea parlamentului de către tinerimea universitară maghiară din tótă țéra în contra proiectelor militare. Aranjatorii acestui tămbălău, în frunte cu Hollo, redactorul ḑiarului „Magyarország“, afirmau sus și tare, că contele Apponyi, președintele camerei, va primi deputațiunea studenților într'una din salele marĭ ale parlamentuluĭ. Apponyi, scim, că a fost din causa acésta atacat de către „N. fr. Presse“, unul din ḑiarele vieneze inspirate de guvernul unguresc.

Acéstă fóie vieneză, care a fost declarat de o mare rĕtăcire intențiunea lui Apponyi, aduce acum scirea, că *Apponyi nu va primi în parlament deputațiunea studenților* și-șĭ esprimă bucuria că „studenții minorĭ“ — deși au dreptul de a petiționa — totușĭ nu vor fi primițĭ *în massă* de președintele camerei, ceea-ce le-ar da numai aparința unei corporațiunĭ politice. Președintele Apponyi se va mărgini — ḑice „N. fr. Pr.“ — de a primi pe delegații studenților unul câte unul, fiind și așa Mercurea ḑi de primire, — *nu va primi înse de la dênșii nicĭ o petițiune.*

Vom vedé, décă informațiunea ḑiarului vienes se va adeveri. Mai notăm încă, că „N. fr. Presse“ întrebuințéză și ocasiunea acésta de a da contelui Apponyi sfatul, sĕ nu mai priméscă pe studențĭ, nicĭ ca delegațĭ unul câte unul, ci „sĕ suprime cu totul tóte aceste primirĭ demonstrative“.

In ședința dietei ținută Lunĭ, koșuthistul *Lengyel* Zoltan a vorbit timp de $4^1/_2$ óre, firesce cu întreruperĭ: a consumat o cutie de zaharicale, a beut o céșcă de supă, una de ceaiŭ și câte-va pahare de — apă. El a început prin a spune, că proiectele militare sunt un atentat *mișelesc*. Presidentul Apponyi l'a chiemat la ordine, dér Lengyel și-a făcut urechia tócă și continuând a înșira câte verḑĭ uscate, a vorbit între altele și despre emblema Austriei, vulturul cu două capete. Se întrébă Lengyel Z., că de ce Austria și-a ales ca emblemă tocmai vulturul cu două capete? De ce nu și-a ales leul cu două coḑĭ, căcĭ și acesta e animal frumos. Ducele de Braganza a ḑis, că décă n'ar fi ce este, i-ar placé sĕ fie leu cu două coḑĭ. Presidentul l'a chemat érăși la ordine. Lengyel a vorbit și în cestiunea stégului armatei. A depus pe biuroul camerei un stég în colorile roșu-alb-verde, care în loc de prăjină are o flueră c'un automat. Décă suflĭ în ea, cântă „Gotterhalte“. După Lengyel asta ar fi resolvirea cea mai bună a cestiunei stégului.

Turburările din Agram continuă încă. Alaltăerĭ a fost pe strade o adevĕrată luptă între studențĭ și polițiștĭ. A trebuit sĕ intervină gendarmeria și armata. Intrégă garnisónă din Agram s'a postat pe strade ocupându-le. Armata a fost silită sĕ atace, în diferite rêndurĭ pe manifestanțĭ. Populația Agramului e estraordinar de agitată.

Inarmarea statelor balcanice. Pórta e viu impresionată de o scire din Cetinje, că atașatul militar rus din localitate a trecut în inspecțiune trupele muntenegrene de la frontieră. Guvernul otoman vede în acésta un indiciu serios de pregătirile statelor slave din Balcanĭ, în vederea unei iminente conflagrațiunĭ orientale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impresiunĭ din viéța de portărel*).

Miserie.

D-rei H. R.

Dura lex.

In îngânarea ḑilei cu nóptea abia puteam distinge cele din juru-mĭ; mai adauge la asta lumina șovăitóre a lămpii de vagon, cum și norul albastru-cenușiu al fumului de tutun...

Pufnind, mocnind, locomotiva se opresce în stație, ér isbitura vagónelor face un cor strident, urît și trist, ca amintirea unei nenorocirĭ.

Cobor. Caut îngrijorat o trăsură și tremur de frig, cum tremur de gândul: „Ce-o sĕ fac și cum o sĕ fac esecutarea asta?“ Rĕbufnelĭ de mașină, șuer de spaimă, sgomot de róte, apoi cadența, ritmul, ér încolo, spre zare, un șerpe dispărênd...

E prima lucrare în felul ăsta, și trebue s'o duc la bun sfêrșit. Intr'o servietă am înfășurat dosarul. Dosarul?! Atâta e nevoie, dosarul! Mai e în servietă și procedura civilă română... pré multe instrumente pentru o esecutare! Rememorez articolii de lege: „Punere în posesie“, art. 597, 598... 601 din procedura civilă...

Mereu se luminéză, mereu. Și's singur. Cât a-șĭ vré sĕ visez, sĕ mĕ duc cu gândul colo, departe, sĕ-mĭ închipui, că prin rariștea de arinĭ o vĕd pe *ea* plimbându-se; că în frémĕtul de codru de colo — departe — prind o notă argintie din glasul *ei* slăvit.

Nu, nu! E nesiguranța începutului, e frica de necunoscut... „Punere în posesie“, art. 597, 598... 601 pr. civ. Zgriburițĭ de frig și flămânḑĭ, trec pe dinainte-mĭ doi bărbațĭ. Mustățile li's înțelenite de zăpadă, și inimile lor sunt strînse de năcazurĭ. Merg a lene, ca după mort și prin rosura sumanelor se deseneză perfect scheletul puțin îmbrăcat de pielea négră...

Și în gerul gróznic ei cântă și cântecul lor e doina, doina tristă cu acompaniament de strigăte de ciorĭ.

Zăpadă peste tot, ceriu de plumb, năcaz, sĕrăcie... Imĭ aduceam aminte de Maxim Gorki. Maxim Gorki, însĕ nu cetit în căldura dulce a odăii...

Un uruit de trăsură, și peste un minut un tip înalt, tip. ca de bandit s'apropie de mine.

— Bună diminéța, dom'le portărel!

— ? ? ?

— Scusațĭ, că am întârḑiat. Vĕ rog poftițĭ, am adus trăsura.

— Da? D-vóstrĕ sunteți cu afacerea?

— Da! Cu hoții ăștia de ómenĭ nu scii ce sĕ mai facĭ. Le daĭ banĭ, le facĭ bine și pe urmă tot ei te înjură.

— Mergem!

Pe drum întortochiat și printre case scunde, sĕrăcăcióse ne tot tîrâie caii hămesițĭ de fóme. La cea mai mică ridicare de teren ne scoborîm din trăsură. Zăpada e înaltă, vizitiul flămând, caii — nisce umbre, — creditorul dornic de-a pune mâna pe ultimul sprijin de traiŭ al obiditilor creștinĭ.

Câte înțelegĭ într'un drum ca ăsta, cât îțĭ plânge sufletul! E chin, de poțĭ sĕ înțelegĭ chinul; e plâns, de plângĭ sincer.

Pustiu e satul și sĕracĭ cei carĭ îl locuesc. Un cimitir e mai frumos ca satul ăsta, căcĭ acolo morții sunt fericițĭ, și tot mai găsescĭ o cruce, un monument! Aicĭ nimic. Case, ce stau sĕ cadă, curțĭ neîngrădite, femei slabe și ofilite, bărbațĭ tinerĭ îmbĕtrâniți de lipsurĭ. Și ce contrast! Frumusețea costumelor femeiescĭ..., costume îmbrăcate pe schelete; picióre micĭ și delicate călcând desculțe pe stratul de zăpadă; chipurĭ de un desen perfect, ochĭ marĭ, negrii, gene lungĭ... dér ochĭ plânșĭ de amar și gene pline de lacrime înghețate. Par-că merg printr'un sat de morțĭ. „Tipul“ îmĭ cântă mereu de afacerile lui, ér eu plâng de miseria crudă ce se tot desvălue înaintea ochilor meĭ.

Am ajuns. Primarul e la fața locului. O casă învĕlită cu paie, două camere și o tindă; la ferestri hârtie în loc

*) In România se ḑice portărel la ceea-ce la noi se ḑice executor.

Situația politică în Ungaria.

Vom da adĭ loc vocilor autorisate, ce organele de presă, carĭ represintă diferitele partide și fracțiunĭ din camera ungară, le ridică acum când ministrul unguresc de finanțe a presentat camerei un nou proiect de îndemnitate budgetară pe timp de patru lunĭ, adecă până în August anul curent.

„Budapesti Hirlap“, organ, care represintă părerile și interesele unei marĭ părțĭ a partidului liberal guvernamental, publică în nr. de la 31 Martie un articol întitulat *„Ex-lex și indemnitate“*. Ētă ce dice:

„Situația Ungariei este gravă și din di în di va deveni mai gravă. Acésta o simte orĭ-cine în și afară de parlament. Guvern și oposiție de opotrivă stau sub presiunea îngrijirilor provocate de stările abnorme actuale. Majoritatea se referă la dreptul sĕu constituțional și aruncă rĕspunderea asupra oposiției. Oposiția face responsabil guvernul și majoritatea pentru proiectele militare. Desbaterea acésta nu schimbă nimic din rĕul, că țéra e amenințată de ex-lex? Ce este starea de ex-lex? Orĭ cine o scie. Noi n'avem lege, care sĕ autoriseze guvernul a acoperi cheltuelile trebuinciόse, a încassa dărĭ, a da recruțĭ, fără budget votat. Sĕu că un guvern se angajéză de a satisface necesităților de stat fără basă legală și atuncĭ se știrbesce constituția, sĕu decă nu o face acésta, atuncĭ se suspendă continuitatea administrației. In casul acesta n'ajută nimic nicĭ crisa ministerială, care n'ar face decât sĕ mărescă încurcătura și sĕ deschidă pόrta pentru tot felul de combinațiunĭ de sus și de jos“.

Spune apoi, că țéra se află acum pentru a doua όră în ajunul stărei de ex lex. De la 28 Ianuarie până adĭ stânga estremă a făcut obstrucție contra proiectelor militare; ea pόte sĕ o facă și contra îndemnității. Aderenții obstrucțiunei din partidul independist vréu de fapt acésta, sunt însĕ și elemente carĭ nu vréu obstrucțiunea. Care din aceste părerĭ va învinge în conferența (de Vinerĭ) a partidului, nu se scie. Francisc Kossuth și Coloman Thaly opinéză că sunt timpurĭ când politica pretinde înțelegerea. Thaly a declarat că *decă se va introduce limba de comandă maghiară în regimentele din Ungaria*, atuncĭ partidul independist va menține punctul sĕu de vedere principiar cu privire la armata maghiară independentă, însĕ *nu va împiedeca votarea proiectelor.*

„Ingrijațĭ ne întrebăm, pόte όre guvernul sĕ facă concesiunile ce i-le cer obstrucționiștiĭ? Numai corόna ar putĕ sĕ rĕspundă la acésta, căcĭ fără intervenția ei, nicĭ un guvern numit de ea nu pόte sĕ presente proiecte și nu pόte sĕ admită modificărĭ esențiale. Acésta mai ales cand e vorba de armată. Cine s'ar putĕ îndoi, că décă Corόna șĭ-ar da consimțĕmêntul la astfel de concesiunĭ, orĭ-ce guvern maghiar și orĭ-ce majoritate patriotică și le-arînsuși bucuros? *Dér situația este estra-ordinar de încurcată și primejdiόsă tocmai pentru-că conflictul nu se pόte resolvi numai în parlament, căcĭ resolvirea atârnă de la numeroșĭ factorĭ în afară de parlament.* Nu trebue sĕ avem în vedere aicĭ numai persόna regelui și drepturile sale de suveran, sĕu cercurile curții și pe bărbații de stat austriacĭ, *ci și iritațiunea ce a cuprins țéra și care a îndemnal pe Croațĭ la atacurĭ dușmănόse.* Décă iritațiunea acésta graduată va mai fi hrănită și crescută și prin starea de ex-lex, atuncĭ din asta pot sĕ se nască ciocnirĭ a căror însemnătate și urmări nu sunt în stare a le cumpăni nicĭ ómenii politicĭ cu vederile cele mai agere și calmĭ. *Suntem decĭ în ajunul unor pericole de felul acesta“.*

„Egyetértés“, organul fracțiunei kossuthiste din partidul independist, declară că partidul îșĭ va împlini datoria și față cu noul proiect de îndemnitate. El nu se va da îndărăt, vină orĭ ce ar veni.

„Magyarország“, organul fracțiunei ugroniste dice, că prin noul proiect guvernul nu se va ferici.

„Független Magyarország“, organul celor mai estremĭ kossuthiștĭ pune în vedere obstrucțiunea și oposiția cea mai intrasigentă și față cu proiectul de îndemnitate. Partidul trebue sĕ mérgă pe drumul pe care a mers până acum.

„Alkotmány“, organul partidului poporal catolic, descrie situația ca fiind fόrte gravă și face responsabil guvernul de tot ce se petrece adĭ în jurul marilor cestiunĭ de la ordinea dilei.

*

In Budapesta sosesc dilnic deputațiunĭ, carĭ duc proteste în contra proiectelor militare și pretensiunĭ naționale maghiare față cu armata. Sute și miĭ de ómenĭ iau parte în aceste deputațiunĭ, și Budapesta a devenit o Mecca la care peregrinéză „cetățeniĭ“ orașelor, până și ai satelor mai marĭ. De altă parte tinerimea universitară maghiară face mereu gălăgie pe strade divinisând pe Kossuth și ocărând cu tot felul de espresiunĭ pe miniștri, carĭ cutéză încă a se opune „simțĕmêntului general al națiuneĭ“. In dietă se urméză de asemenea lupta contra proiectelor militare. Fiecare di îșĭ are oratorul sĕu kossuthist.

In astfel de colorĭ se presentă situația politică actuală a țĕrii.

Românii din Macedonia

D-l Charles Gr. Labovari publică în „Journal des Débats“ următórea scrisóre în cestiunea macedonénă:

In acest moment, tótă lumea vorbesce despre Macedonia și nu esistă nicĭ un diar, care sĕ nu se ocupe de acéstă nenorocită țéră.

In fie-care di, depeșile însoțite de comentarii lungĭ, ne aduc vestea, că Bulgarii se pregătesc sĕ se rescóle în massă, că bandele bulgare s'au încăerat cu armata Sultanului, că soldații turcĭ au prădat satele bulgăresci, că agitația cresce în Bulgaria etc. S'ar păré că Macedonia e provincie bulgară cădută sub stăpânirea Pórteĭ, și că revindecă independența și alăturarea sa la patria mumă ca și Creta în 1898.

Pressa cea mare nu póte permite rĕspândirea acestei erorĭ. Datoria ei e sĕ spue, că Macedonia nu e populată numai de Bulgarĭ. Afară de Bulgarĭ mai e locuită de Grecĭ, Românĭ, Sêrbĭ, Albanesĭ etc. Faptul, că aceste diferite naționalitățĭ cer cu tótele aceleașĭ reforme, nu însemnéză nicĭ decum, că ele se înțeleg în ce privesce împărțirea Macedoniei.

Grecii și Sêrbii nu vor primi nicĭodată, ca provincia acésta sĕ fie anexată Bulgariei. Dênșii preferă realisării acestei eventualitățĭ, menținerea statu-quo-uluĭ. Proiectul de reforme, pe care Rusia și Austria (carĭ represintă antagonismele în joc) l'au supus Sultanului, le dă deplină satisfacție.

In ce privesce pe Românii din Macedonia, carĭ mai sunt numițĭ și Țînțarĭ sĕu Cuțo-vlachĭ, nimenĭ nu vorbesce de ei, deși sunt în numĕr mai bine de 600 de miĭ și sunt consciențĭ de naționalitatea lor, deși au limba lor, bisericele și școlele lor și sunt hotărîțĭ sĕ nu se lase a fi înglobațĭ în „Bulgaria cea mare“.

Sunt anĭ de dile, de când ei reclamă reforme, ceea-ce nu-i împiedecă de a-se declara, în tóte protestările lor, spre a dovedi, că nu vor sĕ fie amestecațĭ nicĭ la Grecia, nicĭ la Bulgaria, nicĭ la Serbia, — de „respectuoșĭ supușĭ ai Sultanuluĭ“, căcĭ ei sciu bine, că décă ar trece de la stăpânirea turcéscă sub cea a Grecilor sĕu a Bulgarilor, naționalitatea lor ar suferi tot felul de persecuțiunĭ.

Pentru tóte aceste motive dênșii s'au arătat de la început potrivnicĭ agitațiunilor bulgare, și au salutat cu bucurie noul regim, pe care Rusia și Austria îl cer Pórteĭ, regim, care trebue sĕ dea satisfacție tuturor naționalităților din Macedonia.

Cred că fac bine espunĕnd aceste fapte pe cât posibil de scurt, în scop de a feri opinia publică de ea însășĭ. Rĕu informată cum este despre cele ce se petrec în Macedonia, acésta opinie riscă de a fi tîrîtă sĕ ia partea unei naționalitățĭ, al cărei vis e sĕ strivéscă pe celelalte naționalitățĭ creștine, carĭ trăesc de secole în Macedonia și carĭ sunt hotărîte sĕ nu îngădue știrbirea drepturilor lor.

Dela curtea cu jurații din Clușiŭ.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.)

In noul ciclu de pertractărĭ de la curtea cu jurați de aicĭ n'au putut lipsi procesele de presă în contra diarului „Tribuna“ din Sibiiu.

In *30 Martie* s'a pertractat procesul pentru articolul incriminat *„Córda se întinde“*. Responsabilitatea, neființd cunoscut autorul, cade și de astă dată asupra d-lui G. Mohan, responsabil pentru redacțiunea „Tribunei“ atuncĭ când s'a publicat articolul. Apĕrător era sĕ fie d-l Dr. Cassiu Maniu, care însĕ — după-cum se spune— din causă de bólă nu s'a putut presenta, și așa din oficiu fù însărcinat cu apĕrarea translatorul și advoc. Dr. *Tauber* Farkas. Acusa o susține sub-procurorul *Jeney* în o vorbire în stilul cel mai șovinist, calea cu care mai ușor se póte câștiga un verdict cât de aspru de la juratĭ. — Apĕrarea? Halal de așa apĕrare! „Nu mĭ-a plăcut nicĭ-când“ — dice d-l apĕrător — „sĕ mĕ ocup cu potitica. N'o fac acésta nicĭ acum. Nu cerc sĕ susțin apĕrarea față de părțile incriminate din articol“... Și așa continuă mai departe d-l Tauber cu apĕrarea. Verdictul juraților e afirmativ. Sentința *o lună* închisóre de stat și *500 cor.*, apoi cheltuelile de proces și după ridicarea la valóre de drept publicarea sentinței în „Tribuna“. Recurs nu se face.

In 31 Martie. Incriminată seria de articole: *„Politica maghiară“* de d-l T. Raica din Ploescĭ, apoi articolele: *„Furor hunnicus“*, *„Justiția maghiară“*, *„Antidinasticismul lor“*, *„Conclusiunĭ“*—pentru tóte aceste rĕsp. tot G. Mohan. Pentru articolele „Politica maghiară“ publicate în broșură separată, responsabil și d-l Iosif Marschall. Ca martor a fost citat d-l Silv. Moldovan. După multe întrebărĭ adresate acusaților și martorului, urméză rechisitorul:

„Pe când nu avem nicĭ o supĕrare de din afară, ētă vine pressa română sĕ ne atace“ — dice procurorul. Laudă apoi loialitatea și îndelung-răbdarea unguréscă vorbesce ceva de cestiunea continuității Românilor în Dacia Traiană și spune cât de rĕi și nedreptĭ sunt scriitorii articolelor incriminate. „Nu s'a cugetat, autorul cutare“ — dice în acusă, — „că România are de a-șĭ mulțămi independența sa în mare parte influinței unui Maghiar, contele Andrássy!“ (?)

Apĕrător și adĭ e tot d-l *Tauber* Farkas. „N'am ce sĕ dic alt-ceva nicĭ adĭ“ — începe dênsul, — „decât în general ce am dis erĭ. Nu încerc sĕ combat acusa adusă de d-l procuror: *în zadar a-șĭ cerca sĕ vĕ spun, d-lor juraților, acum diua, că sunt 12 óre din nópte!!... Eu consimt întru tóte cu cele dise de d-l procuror...“*

Și aceste le spune apĕrătorul! Ar fi credut omul, că d-l acesta nu voiesce sĕ apere, ci sĕ continue acusa procurorului, când l'a audit vorbind ast-fel. Nu-i mirare decĭ, că jurații după o așa apĕrare au rostit verdictul: *da*, e vinovat G. Mohan.

Se aduce sentința: încă *8 (opt) lunĭ* închisóre de stat, *1600* (o miie șése sute) *cor.* amendă și cheltuelile de proces.

Iosif *Marschall* a fost achitat!

Eu.

O carte scumpă.

Se scie, că volumul I din „Cartea de aur“ a d-lui Păcățianu, fiind încriminat pentru „agitație“ a fost confiscat de la toțĭ cei ce l'au cumpĕrat. Intre aceștia se afla și diriginele filialei „Albina“ din Brașov, d-l Nic. P. *Petrescu*, adĭ trecut la pensiune. D-l Petrescu, căruia un cunoscut îi luase cartea, fără scirea dânsului, a declarat, că o va preda îndată ce i-se va recerca. Restituindu-i-se cartea, când i-s'a adus decisiunea, prin care era amendat, înainte de a fi cetit acéstă decisiune și înainte de a fi semnat de primire, a predat cartea servitorului însărcinat cu înmânarea. Totușĭ decisiunea de amendă cu tóte apelurile făcute de d-l Petrescu, n'a fost ridicată și astfel în diua de 19 Martie a trebuit sĕ plătéscă amenda de *200 corόne.*

---

de geamurĭ. O vacă slabă îșĭ căznesce viéța lângă un maldăr de cocenĭ.

— Aicĭ e, dom'le portărel.

— Aicĭ?

— Sĕ vedețĭ, dom'le portărel, ăștia sunt nisce pungașĭ.

— Da? Și cât îțĭ datoresc creștinii ăștia?

— Cincĭ sute de lei, afară de dobêndă, cheltuielĭ de judecată, taxe, timbre... Sunt nisce hoțĭ, cum n'am mai vĕdut.

— Bine! Dér décă îi daĭ afară din casă, unde-or sĕ șédă, sĕ dórmă?

— Ce-'mĭ pasă! Nisce hoțĭ...

Intru în curte. Un biet câne bălan îșĭ face datoria de paznic și mĕ latră. In pervazul ușei se ivesce un chip frumos de fată, cu ochii marĭ și negri. Rĕzimat de pridvor, o privesc lung, lung; e tipul desenat de maestrul pictor Grigorescu, e tipul românceĭ frumóse. Cum bate vênt plin de zăpadă, îĭ desprinde șuvițe de pĕr negru și pe fața-ĭ pune un ton roș de trandafir.

...Pare că e vară acum, când o vĕd, și stau într'o grădină plină cu trandafirĭ și trandafirii sunt bujorii ei din obraz....

— Bună diua, fetițo!

— Bună diua. Dér pe cine căutațĭ?

— Asta-i casa lui N.?

— Da...

Și i-se umbresc ochii de lacrimĭ.

— Dumneata eștĭ portărel?

Mĭ-e rușine sĕ-i rĕspund. Póte că plâng și eu. Imĭ trec pe dinainte-mĭ tablourĭ din Aman, Luchian, Grigorescu... Casa de la Câmpina a maestrului, Amurgul, Ciobanul din Sinaia, Țĕranca cu furca de tors...; tóte zămislirile divine ale celui mai mare artist al românismului sunt aicĭ, în casa asta săracă, în curtea asta neîngrădită, în poesia miseriei.

— Dom'le portărel, vĕ rog, facețĭ cele legale, somați-o sĕ iasă afară din imobil; de asta ațĭ venit aicĭ....

— Da, pentru asta...

O bĕtrână, mai bĕtrână decât vêrsta ei, vine greu pe poteca ce duce de la stradă.

Vai! ce privire spre tipul „hoțuluĭ“! Câtĭ înțeles într'o aruncătură de ochĭ!

— Dragă mătușe, domnul...

M'am oprit. Mi-era témă sĕ nu péră chipul frumos din pervazul ușii.

— Domnișorule, ăsta e un tâlhar. Pentru o sută de lei cu care ne a împrumutat, vrea sĕ mĕ dea afară din casa mea. Eu nu plec 'd'aci decât mórtă. Ce? Unde a umblat cu alte gândurĭ după fetișcana asta? Nu plec, nu! Eștĭ tênĕr și nu cunoscĭ lumea. Nu plec, nu!

— Dér mătuse, așa e legea...

— Legea? Audĭ, legea? Cine a făcut legea? Tot tâlharĭ ca asta! Nu plec, nu!

Același chip drag sta în ușe, aceeașĭ icónă de măestru și când am spus:

— Domnule V., escĭ pus în posesia acestui imobil...

plângeam în sufletul meu, cum plângea bĕtrâna cu ochii istovițĭ de lacrimĭ și cum plângea frumósa cu ochii marĭ, negri, cu gene lungĭ...

Și am fugit prin ger, cu ochii jumĕtate închișĭ, ca sĕ nu pierd chipul fetișcanei din prag, adevĕrată româncă prin frumseța ei.

Câmpulung. *D. Rizeanu.*

Étă în estras actele referitóre la acéstă amendă:

Nr. 3491/902.

Decisiune.

Judecătorul de instrucţie din Sibiiu în cercetarea pornită contra lui T. V. Păcăţianu, inculpat de delictul agitaţiei şi resvrĕtirei, a ordonat sesisarea tipăriturei apărute în formă de carte sub titlul „Cartea de aur“, şi fiind-că după datele de până acuma ale cercetării un esemplar din acéstă tipăritură se află în posesiunea d-vóstrĕ, Vĕ somez, că décă aţĭ împrumutat'o cuiva, sĕ o cereţĭ îndĕrĕt şi sĕ o depuneţĭ aicĭ cu atât mai vêrtos, cu cât la cas contrar veţĭ fi amendat cu 200 coróne, ér décă terminul acesta ar espira fără resultat, atuncĭ în sensul §. 170 a. 2 pr. p. veţĭ fi arestat (letartoztatás alkalmazandó.) Braşov Iulie 18. 1902 ss. *Arzt* Mihaly, judecător de instrucţie.

Nr. 3688/902.

Decisiune.

Condamn pe P. Petrescu, domiciliat în Braşov, care cu tótă somaţia ce i-s'a făcut n'a predat „Cartea de aur“, sĕ plătéscă 200 de coróne amendă pe temeiul §. 170 pr. p. în termin de 8 ḑile, la procuratura din Braşov, la cas contrar va fi esecutat. Acéstă amendă se va întrebuinţa pentru scopurile prevĕḑute în art. XXVII din 1892, ér décă nu s'ar puté încassa, sĕ se preschimbe în 10 ḑile arest.

Tot-odată somez din nou pe Petra Petrescu, sĕ predea „Cartea de aur“ de la terminul înmânării acestei decisiunĭ în 10 ḑile, cu atât mai vêrtos subscrisului judecător de instrucţie, cu cât după espirarea acestui termin am sĕ-l arestez (le fogom tartoztatni.)

Contra acestei decisiunĭ se póte apela la senatul de punere sub acusaţie. După decisiune urméză motivele, în carĭ se spune, că obiecţiunile d-lui Petrescu n'au fost acceptabile. Decisiunea e datată din la 1 August 1902 şi semnată de *Buday*, judecător de instrucţie.

*

Subsemnatul recunosc, că am primit „Cartea de aur“ de la d-l Petrescu în ḑiua de 4 August, când m'am dus la „Albina“ sĕ înmânez decisiunea Nr. 3688/902. D-l Petrescu mĭ-a dat cartea, care era pe masă, înainte de a fi cetit decisiunea, rugându-mĕ sĕ o duc d-lui judecător Budai şi sĕ-i spun că era pe masa d-lui Petrescu şi că tocmai avea de gând sĕ o trimită d-lui judecător. După acésta a iscălit de primire. Braşov 7 August 1902 ss. *Kaufmesz* Ianós, kézbesitö.

*

Am primit un esemplar din „Cartea de aur“ Braşov 5 August 1902 ss. *Zajic* Ferencz, cancelist la tribunal.

*

La decisiunea Nr. 3688/902 d-l Petrescu a apelat la senatul de punere sub acusaţie, relevând că a predat deja „Cartea de aur“ înainte de a fi cetit decisiunea şi a fi iscălit de primire.

Senatul de punere sub acusaţie în şedinţa sa ţinută în 25 Septemvrie a adus următótea

Nr. 3837/902.

Decisiune.

Decisiunea Nr. 3688/902 a judecătorului de instrucţie din motivele invocate acolo se confirmă, ss. *Kovács* preşedintele senatului.

Apelul înaintat de d-l Petrescu contra acestei decisiunĭ a fost respins de către judecătorul de instrucţie pe temeiul §. 378 din pr. p.

In urma respingerei acestui apel, d-l Petrescu a apelat din nou, de astă dată la Tabla regéscă din T.-Mureşului, invocându-şĭ dreptul sĕu şi citând pentru casul, când apelul d-sale n'ar fi ascultat, proverbul românesc: *„A murit Matia şi cu el — drepta'ea“*.

Apelul acesta a fost respins de-adreptul de către senatul de punere sub acusaţie din Braşov cu decisiunea datată din 31 Decemvrie 1902.

Un nou apel al d-lui Petrescu a fost respins érăşĭ cu decisiunea Nr. 6160 datată din 12 Ianuarie 1903.

D-l Petrescu a apelat din nou contra decisiunei de respingere ca ilegală, fiind subscrisă de d-l Buday, ca preşedinte de senat, care şĭ-a confirmat propria decisiune pe care o subscrisese ca judecător de instrucţie.

Acest ultim apel a fost trimis în sfêrşit la Tabla din T.-Mureşului, unde s'a ţinut şedinţă în ḑiua de 12 Februarie 1903 şi s'a adus „In Numele Maiestăţii Sale Regelui“ decisiunea de sub Nr. 176 B. 1903, prin care apelul d-lui Petrescu se respinge definitiv.

Ultimul act în acéstă afacere este următórea

Chitanţă.

200 c. adecă două sute coróne am primit de la N. Petrescu conform decisiunei de pe contra-pagină.

Braşov, 19 Martie 1903.

ss. Millich Iozsef,
procuror regesc.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 Martie v.

„Politica maghiară a Hohenzollernilor“. Sub titlul acesta a apărut de curênd o broşură în limba maghiară (A Hohenzollernek magyar politikája) scrisă de pseudonimul „Gedeon“. Autorul broşurei spune, că prinţul Eitel Frederic fiul împĕratului german învaţă unguresce, ér la curtea din Berlin dansul cel mai favorit este „ciardaşul“, din ceea ce deduce, că politica Hohenzollernilor este „ca Eitel Frederic sĕ ajungă pe tronul Ungariei şi sĕ realiseze imperiul cel mare maghiar contemplat de Hoitsy şi alţĭ politicianĭ maghiarĭ cu întindere până la marea Négră, unirea statelor balcanice şi alungarea Turcilor din Europa....“ Marĭ planurĭ.

Nou director la conservatoriul din Bucurescĭ. D-l *Pavel Ciuntu*, diplomat al conservatoriului din Lipsca şi şeful orchestrei din Rostock (Mecklenburg), a fost numit director la conservatoriul de musică şi declamaţiune din Bucurescĭ, în locul d-lui Ed. Wachmann, care şĭ-a regulat drepturile la pensiune. Noul director al conservatoriului e originar din Roman. El a făcut studiile sale la Iaşĭ, Dresda şi Lipsca.

De la postă. Direcţiunea de postă şi telegraf ne trimite un apel către public cu privire la adresele de pe scrisorĭ. In acest apel publicul este învitat a scrie numele localităţilor fără nicĭ un sufix. Aşa de esemplu Tura, Vaja, Röd, Bát, Topolya Hornya etc. sĕ nu se scrie cu sufixe: *Turán, Vaján* etc., de ore ce prin sufixarea acésta se produc alte nume de localităţĭ al căror radical este identic cu forma sufixală a celor dintâiŭ. Publicăm şi noi acest apel, deşi el este adresat publicului, care scrie adresele pe unguresce, care fiind limbă aglutinatóre, în loc de prepoziţia *in*, pune sufixele cu pricina la numirile de localităţĭ.

Fiul lui Garibaldi şi generalul Türr. Fiul lui Garibaldi, Ricciotti Garibaldi a protestat ḑilele acestea contra generalului Türr, fiind-că pe monumentul lui Garibaldi ridicat la Paris, între alte reliefurĭ se află şi figura lui Türr. Garibaldi îl acusă pe Türr, că n'a fost ceea ce pretinde el a fi fost, un om însufleţit pentru libertatea italiană, ci a fost pur şi simplu un agent secret al lui Napoleon plătit de acesta cu 50.000 francĭ pe an. Türr, ḑice Garibaldi, a fost comandantul Garibaldienilor la Cajarro şi de aicĭ se esplică, că acésta a fost singura luptă perdută a Garibaldienilor. — Generalul Türr la rêndul sĕu declară într'un ḑiar din Paris, că acusările lui Garibaldi nu sunt, de cât reeditarea unor calomnii vechĭ. De la Napoleon, adevĕrat, primia un apanagiu de 24.000 francĭ pe an. nu însĕ ca agent secret, ci fiind-că nevastă-sa era înrudită de aprópe cu Napoleon.

Tunete şi fulgere. Erĭ diminéţă pe la órele $10^1/_2$ în Clusiŭ a fost o furtună în tótă regula, cum numai în Iulie se mai póte vedé: cu tunete, fulgere şi grindină.

Adresa de mulţumire a locuitorilor din Solnoc-Dobêca. O adresă acoperită de iscăliturile a 5000 de capĭ de familie din comitatul Solnoc-Dobêca a fost trimisă ministrului-preşedinte Szell, din incidentul ajutorului, în care au fost împărtĕşiţĭ locuitorĭi lipsiţĭ din acest comitat. Ministrul, după cum scriu foile maghiare, a trimis celor ce au suferit de inundaţii porumb parte gratuit, parte cu preţ redus. Adresa se termină cu următórele frase:

„Mâna ajutătóre nobilă şi desinteresată a statului nostru impresóră cu căldura recunoscinţei sincere credinţa şi încrederea, ce o avem faţă cu *idea de stat maghiară*“.

Fără asta nicĭ că se póte.

Anarhist rus. Guvernul rus, prin legaţiunea sa din Roma a cerut guvernului italian estradarea studentului Gotz, implicat în asasinatul ministrului Sipjagin. Conform declaraţiunei ministrului de interne la cameră, ministrul de esterne a rĕspuns că estrădarea nu e posibilă, înainte ca tribunalul din Neapole sĕ se fi pronunţat asupra contestaţiei făcute de Gotz.

Sinucidere în teatru. Se telegrafézá din Paris, că la comedia francesă, când se juca pe scenă, dramaturgul Gustav *Malavy* şĭ-a tras în cap un glonţ de revolver. In buzunarul hainei lui s'a găsit o scrisóre care spunea, că se sinucide pentru-că piesele lui nu sunt primite la comedia francesă. El a fost transportat la spital într'o stare desperată. Işĭ póte orĭ-cine închipui care a fost impresia în public. Sinuciderile în teatru încep sĕ devie contagióse. Scim că mai ḑilele trecute s'a întêmplat una la Berlin.

Un nou tun la New-York. Aci s'au făcut esperienţe carĭ au dat un splendid resultat, cu un nou tun cu tragere repede, care dintr'o singură lovitură asvîrle 25 de granate de câte o jumĕtate de kgr. fiecare.

Corespondent rus în Macedonia. Pórta a permis corespondentului ḑiarului din Petersburg „Novoe Vremja“. *Dubanski*, fost ofiţer, purtătorul unor recomandaţiunĭ estra-ordinare, de a călĕtori prin tótă Macedonia.

Scirĭ locale.

Concertul Hilf-Malcher. Mâne, Joi d-l Arno *Hilf* marele măestru de vióră va da un al doilea concert cu concursul elevului sĕu Braşovean, d-l *Malcher* în sala de concerte. Programul este următorul: 1) Bruch: „Violin-konzert“ Nr. 1 (G. Moll) d. A. *Hilf*. 2) Marschner: Aria Mariei din „Hans Heiling“ d-şóra *Hackmüller*. 3) Beriot: Concert pentru două vióre-solo: d. *Malcher* şi d-l A. *Hilf*. Paganini: „Hexentanz“ d-l Malcher. 4) R. Lassel: „Mädchenlied“. E. Hildach: „Mein Liebster ist ein Weber“. 5) Beethoven: Romanţă. Sarasate: „Malaguenna“. Hauser: Ungarische Melodie, d-l Hilf acompaniat de d-l Lassel.

Funcţii nouĕ. In congregaţiunea comitatului Braşov, ţinută erĭ în 31 Martie, s'au creat următórele funcţii nouĕ: La oficiul vice-şpanului un archivar cu 1600 cor. léfă şi 200 c. banĭ de locuinţă, şi un scriitor cu 1500 cor. léfă şi 200 locuinţă, în fine la pretura din Săcele un scriitor cu 1400 cor. léfă şi 200 cor. banĭ de locuinţă.

Teatru german. *„Hofmanns Erzählungen“* mult interesanta şi fantastica operă a lui Offenbach ce s'a representat aséră, a fost cu tóte greutăţile scenice şi musicale ce le reclamă ea, peste aşteptare bine esecutată. Acéstă operă este ultima creaţiune şi tot-de-odată cea mai frumósă şi perfectă a compositorului, ea a secerat triumfurĭ pe întreg continentul. Se distinge printr'o instrumentaţiune încântătóre conţinênd o mulţime de variate şi fermecătóre melodii, corurĭ admirabile, duete, terzete, arii dintre carĭ cea mai frumósă e fără îndoială aria din scena Antoniei. Acéstă arie forméză cea mai grandiósă parte a operei. S'au distins cu deosebire în joc şi cântare d-ra Kugler şi d-l Herold pe urmă d-ra Baier, Schwarz Ernst şi d-nii Schneeweis. Nekut, Morocutti, Liebesny şi Olschinsky.

Mâne, Joi teatrul va fi închis ér Vinerĭ se va mai representa încă odată odată *„Hoffmanns Erzählungen“* de Offenbach.

Literatură.

„Două conferinţe poporale“ cu un adaus de diferite sfaturĭ practice, de Gheorghe *Maican*, învĕţător în Ticuşul românesc. Acesta este titlul broşurei nr. 6 din Biblioteca „Poporului Român“ (Budapesta VI. Str. Vörösmárty 60 a). Broşura are 31 paginĭ şi se póte procura la adresa de mai sus cu 20 filerĭ.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 1 Aprilie. Seraskeratul a întocmit un nou plan de mobilisare, în vederea isbucnirei revoluţiunei generale în Macedonia. Toţĭ ofiţerii turcĭ, ataşaţĭ la regimentele din strĕinătate, au primit ordinul sĕ se întórcă de urgenţă la Constantinopol. Toţĭ aceştia sunt destinaţĭ armatei de represiune din Macedonia.

Diverse.

Medicii chinesescĭ. Arta medicală are în China o înfăţişare cât se póte de curiósă. Teoria anatomică şi terapeutică la ei este fórte bizară şi adesea prea copilărescă. Cu tóte acestea spiritul de observaţie este la Chinesĭ atât de desvoltat, încât de multe orĭ pune pe gândurĭ chiar şi pe cei mai marĭ doctorĭ europenĭ. Diagnosticul lor este câte odată de o precisiune şi de o siguranţă, care stârnesce o legitimă admiraţie. Sunt casurĭ când ei vindecă bóle, pe carĭ doctorii europenĭ le trateză de nevindecabile.

Ch. de Harlez, în studiul sĕu asupra artei medicale, atrage în special atenţia asupra modului cum observă ei pulsul bolnavului. Din observaţia acésta, ei nu numai că cunosc starea circulaţiei sângelui, dér pot cunósce chiar causa bólei, partea bolnavă şi natura bólei cu consecinţele ei. Când constată pulsul, ei fac o mulţime de observaţiunĭ şi mişcărĭ, carĭ décă n'ar da, în cele mai multe casurĭ resultate bune, s'ar crede că este o curată şarlatanie. Ei merg până acolo, încât schimbă observaţiunea lor după anotimpurĭ. Diversele stărĭ ale pulsului sunt în raport cu cele ale organelor vitale: inimă plămânĭ, ficat, intestine, etc., şi fie-care stare de puls dă o indicaţie specială în ce privesce organele carĭ sunt bolnave.

Pentru a-şĭ ascuţi simţurile şi pentru a percepe nuanţele atât de fine ale pulsului, doctorul chines face visitele sale de preferinţă diminéţa şi séra. El are grije înainte de a se duce la visită, sĕ lase la o parte orĭ-ce preocupaţie, de a evita orĭ-ce distracţie, de a se ţine liniştit şi a-şĭ păstra respiraţia liberă şi regulată.

Sultanul şi fonograful. Sultanul Abdul Hamid e un mare amator de musică, ba el însuşĭ cântă bine la pian. Firesce, că artiştii streinĭ, carĭ vor sĕ dea concerte la Constantinopol, rîvnesc după cinstea bănósă de a se produce înaintea Sultanului şi mulţĭ din ei parvin la acésta. Dér Sultanul nu póte sĕ învite pe toţĭ artiştii, carĭ vin la Constantinopol, şi fiind-că a avut multe desilusiunĭ amare, a găsit acuma un mijloc escelent de a constata pe artiştii interesanţĭ. Mareşalul îĭ rógă sĕ-şĭ cânte programul mai întâiŭ înaintea unui fonograf şi décă proba acésta are un resultat favorabil, ei sunt admişĭ la palat. Un cântăreţ celebru, care a dat recent câte-va concerte în Constantinopol, a trebuit şi el sĕ se producă înaintea fonografului, fŭ însĕ bine recompensat de Sultan, căruia îĭ plăcŭ fórte mult.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lîngă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I* ***Agrologia***, sĕu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al Românieĭ cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 corone*.

Vol. II ***Fitotechnia***, sĕu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 corone*.

Vol. III. ***Zootechnia***, sĕu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 corone*.

Vol. IV. ***Economia Rurală***, sĕu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 corone*.

Cartea d-luĭ prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tóte ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul Unguresc. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra luĭ Lamarck de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţĕră săracă". Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor" sĕu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

„Sfaturĭ de aur", pentru sĕteniĭ românĭ de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiu. Pentru poporul nostru, scrierea d-luĭ prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinurĭ dinpóme, de *Gr. Halip* prof. Este o carte în care se dau esplicaţi şi învĕţăturĭ amĕnunţite asupra modului cum este a-se face tot feliul de vin din felurite póme. Preţul 40 b. (cu posta 45 banĭ.)

Imbunătăţirea stăriĭ sătenuluĭ, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (plus porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâuluĭ", de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia", pentru şcólele poporale, de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală", de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banĭ (plus porto 5 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Martie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121.55
Renta de corone ung. 4%	99.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	92.65
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	94.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	201.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	158.—
Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	121.90
Rente austr. 4% de corone	101.20
Losurĭ din 1860.	154.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.02
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	750.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	689 —
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	116.97½
London vista	239.77½
Paris vista	95.25
Note italiene	95.30

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde al librăria şi **Nic. I. Ciurcu** la **Eremias Nepoţii.**